

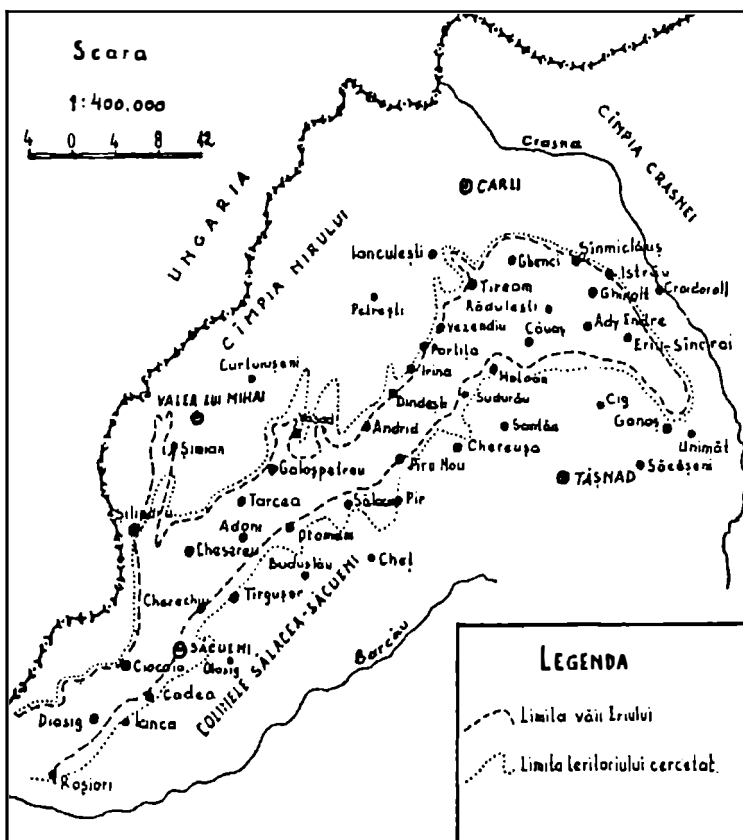
OBIECTIVE ȘI ARGUMENTE PENTRU RESTAURAREA ECOLOGICĂ A VĂII IERULUI (SATU MARE – BIHOR)

Gavril Ardelean

Universitatea de Nord Baia Mare

Scopul lucrării. Este de a da o imagine ecologică completă a Văii Ierului înainte și după asanare, pe baza cercetărilor autorilor (1970-2001), a bibliografiei existente (546 lucrări științifice) și a datelor oferite de oficiile de hidrologie și silvicultură.

Cadrul natural al zonei. Valea Ierului se află (harta nr. 1) în compartimentul nordic al Câmpiei Tisei (județele Satu Mare și Bihor), având următoarele caracteristici hidrologice: 90 km lungime (10 km în Ungaria), bazinul hidrografic – 1417 kmp, panta foarte lentă – 0,05 %, debit redus, în prezent canalizat. Lățimea ulucului depresionar: 4-14 km. Calitatea apei: mezotrofă (6,1-6,4 μg clorofilă/l), β - α mezosaprobă (slab poluată).

Harta nr. 1 – Harta Câmpiei Ierului

Configurația inițială a zonei era opera unui râu modest (Ierul), cu multe meandre, înecat în propriile aluviuni (caracter endoreic), predominând stațiunile cu exces de umiditate (o adevărată deltă interioară), ca: mlaștinile și bălțile, pădurile mezofile de luncă, pășuni mezofile, aninișuri etc.

Acest aspect arhaic a fost modificat de următoarele evenimente: a) defrișarea pădurilor mezofile (sf. sec. XIX); b) lucrările de regularizare și canalizare a Ierului (1967-1970) care i-au intensificat regimul reofil; c) efectuarea de canale de drenare care au aridizat teritoriul și au ruderalizat vegetația.

În prezent, șanțul depresionar al Ierului este o arie umedă evident afectată după asanare (fig. nr. 1), având aspectul unui canal.

Figura nr. 1 – Ierul canalizat la Vezendiu

Istoricul cercetării ecologice a zonei. Cercetările botanice au fost mai sistematice, evidențiindu-se mai ales: *Karácsonyi* (1979 ... 2000) și *Burescu* (1995, 1996). Cele faunistice sunt punctiforme, amintindu-i pe cei mai reprezentativi: *Szabo* (1996, 1998) – fluturi; *Wilhelm* (2000, 2001) – pești; *Andrássy* (1923, 1924, 1925), *Kovats* (1999), *Hamvas și Karácsonyi* (1969, 1972 ... 1996), *Ardelean* (1998, 2000, 2001) – păsări; *Murariu* (1998, 2000) – mamifere.

Rezultatele cercetărilor de teren. S-au identificat 1283 specii de plante (domină compozitele – 135 specii și gramineele – 96 specii; hemicriptofitele – 40 % și terofitele – 35 %; eurasiaticele – 48 %), 91 de asociații vegetale (predomină vegetația ruderală și de buruieni – 25 asociații – în flora spontană) și 1561 specii (dominând insectele – 1001 specii dintre nevertebrate și păsările – 229 specii dintre vertebrate).

Aspecte ecologice ale zonei. 1. *Schimbări în covorul vegetal provocate de om.* Ele pot fi rezumate astfel: a) se defrișează (90 %) a pădurilor și tufărișurilor de pe terase pentru vii și pășuni (Căuaș – Tarcea); b) supraexploatarea pășunilor (dispar speciile furajere valoroase: *Trifolium angulatum*, *T. resupinatum*, *T. striatum*; c) asanările din perioada

1967-1986 au determinat pauperizarea florei, dispariția parțială sau completă a covorului vegetal (*fenomenul nudum* – în păduri) și restrângerea vegetației de baltă și de mlaștină; d) accelerarea succesiunilor vegetale (dispar asociațiile și faciesurile specifice excesului de umiditate); e) eutrofizarea excesivă și poluarea apelor (se înmulțesc microorganismele – g. *Chara* și g. *Spirogyra*); f) salinizarea secundară a solului (dispar plantele superioare – rezultă terenuri golașe, îndeosebi în zona Căuaș-Tășnad).

2. *Dispar habitatele arhaice, apar ecosisteme noi, antropice.* Se restrâng habitatele vechi cu exces de umiditate, ca: vegetația plutitoare nefixată (ex. *Trapa natans*), suprafața bălților și mlaștinilor acoperite de *Stratiotes aloides*, a plaurilor (redușe la Lacul Vărgat - Săcuieni și Lacul Fazanului - Diosig), vegetației de popândaci (prezentă numai la Piru Nou și Diosig), sălciișurile (restrânse la Piru Nou), pădurile de luncă (doar la Ganaș și Hotoan) și pâlcurile de *Quercus petraea* – *Carpinetum* (devenind răzlețe). Sărăturile din zonele umede și temporar inundate (populate de *Peucedano* – *Festucetum pseudovinae*) cedează locul celor cu caracter mai arid.

Habitatele noi sunt în expansiune. Dintre acestea amintim: a) terenurile agricole năpădite de plante ruderală se extind; b) marginile de șosele și drumuri cu puține specii (*Polygonum aviculare*, *Sclerocloa duro*); c) locurile de depozitare a gunoaielor și deșeurilor (sporesc microorganismele descompunătoare); d) digurile cu vegetație specială (mai ales *Festuca rupicola*, *F. pseudovina*); e) terasamentele de cale ferată cu vegetație rară și plante adventive noi; f) incintele localităților cu vegetație naturală complet înlăturată, având pe ziduri și garduri *Urtica urens*, *Malva*, *Atriplex*, *Chenopodium*.

3. *Modificări ale faunei determinate de presiunea antropică (reducerea numărului de specii și declinul populațiilor).* Acestea ar putea fi sistematizate, după cum urmează: a) degradarea mecanismelor de autopurificare de către poluare (apare *Paramecium caudatum*); b) se modifică ihtiiofauna ca urmare a canalizării lărilor (rămân doar unele habitate: canale, brațe moarte, mici bălți și mlaștini, șanțuri anticar inundate, repezișuri de ape pe sub poduri, pâraie afluențe): regresează speciile de pești stagnofile (sunt practic dispărute *Tinca tinca*, *Abramis brama*, *Carassius carassius* și se află în pragul dispariției *Umbra krameri*, *Cyprinus carpio*, *Misgurnus fossilis*; au arealul în restrângere *Lota lota*, *Aspro streber*, crește abundența speciilor reofile (*Rutilus rutilus*, *Leuciscus cephalus*, *Alburnus alburnus*; apar elemente reofile noi *Gobio kessleri*, *Leuciscus leuciscus* și se răspândesc mai accentuat elementele alohtone *Pseudorasbora parva*, *Carassius auratus*, *Ictalurus nebulosus*, *Lepomis gibbosus* etc.); c) se produce declinul ornitofaunei acvatice (se reduc speciile, populațiile sunt în declin, pasajul este puternic tulburat), astfel că au dispărut recent *Podiceps ruficollis*, *Ardeola ralloides*, *Tringa glareola*, *Gallinago gallinago* etc. Nu mai cuibăresc în zonă *Egretta alba*, *Plegadis falcinellus*, *Platalea leucorodia*, *Anser anser*. Au efectivele în declin *Ardea cinerea*, *A. purpurea*, *Vanellus vanellus*. S-a redus simțitor pasajul găștelor, rațelor și mai ales a cocorilor; d) digurile reprezintă un nou habitat pentru *Merops apiaster*, *Riparia riparia*, dar și pentru *Neomys fodiens*, *Rattus norvegicus*, *Ondatra zibethica*; e) în jurul lacurilor de acumulare s-a instalat o faună bogată de moluște (*Viviparus viviparus*, *Physa fontinalis*, *Planorbis planorbis*), oligochete (*Tubifex*, *Stylaria*), păianjeni (*Pirata*, *Thanatus*, *Dolomedes*), insecte (fugăi, colebole, purici de baltă), larve de insecte, amfibieni (*Rana ridibunda*, *R. esculenta*) și păsări (*Ardea cinerea*, *Nycticorax nycticorax*, *Anas platyrhynchos*, *Fulica atra*, *Acrocephalus paludicola*); f) păsările și mamiferele de pădure au populații puțin viabile; g) se dezvoltă o faună specifică vegetației ruderală (*Bufo bufo*, *Lacerta muralis*, *Galerida cristata*, *Oenanthe oenanthe*, *Carduelis carduelis*, *Putorius putorius*, *Microtus arvalis*); h) se dezvoltă o faună coprofagă întâlnită în locurile de depozitare (anelide, miriapode, insecte, mai ales coleoptere și diptere); i) se formează o faună specifică dar redusă pe sărăturile apărute după asanare (*Cucullia asteris*,

Leptocera viridis, *Euconomelus lepidus*); j) cresc și se diversifică elementele antropofile ca urmare a dezvoltării localităților (locuințe – *Mus musculus*, *Microtus arvalis*, *Putorius putorius*, *Ciconia ciconia*, *Streptopelia decaocto*, *Hirundo rustica*; parcuri și grădini – *Erinaceus europaeus*, *Dendrocopos syriacus*, *Turdus merula*, *Parus major*, *Sturnus vulgaris*, *Pica pica*; grădini de legume – *Talpa europaea*, *Leptinotarsa decemlineata*, *Pieris brassicae*); k) se modifică fauna pășunilor care devin xerofile (*Citellus citellus*, *Cricetus cricetus*, *Coturnix coturnix*, *Perdix perdix*, *Lacerta agilis*, *Pelobates fuscus*, precum și mulți greieri, lacustre ș.a.).

Ocrotirea naturii zonei. Potrivit Convenției de la Berna (1972), obiectivele protejării sunt: a) habitatele speciilor sălbatice de floră și faună amenințate cu dispariția; b) habitate amenințate de poluare; c) zonele de popas în pasaj.

Habitatele naturale protejate sunt foarte puține, fiind reprezentate prin două rezervații naturale.

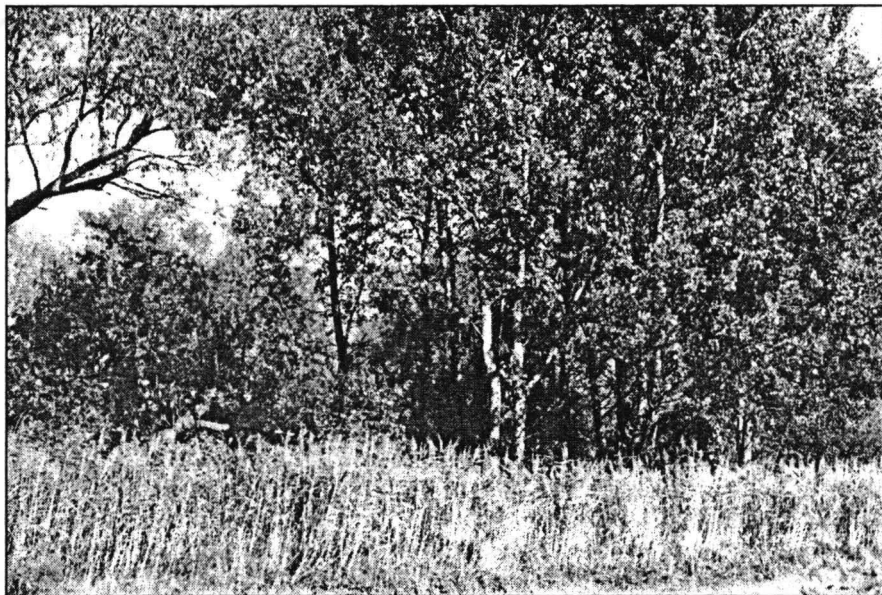
- Complexul mlăștinos – sărătuos de la Otomani (Hărtiaș) pentru remarcabila sa vegetație (Pop, 1968), dar mai ales pentru bogata sa faună (Poliș și colab., 1969). Ulterior, terenul a fost asanat, habitatul a dispărut.
- Complexul mlăștinos de la Piru Nou (Muja, 1984) pentru vegetația sa foarte variată, reprezentată prin: a) asociații de mlaștină primare (ex. *Caricetum paniculatae*); b) diverse fânețe mezohigrofile; c) un pâlc de *Salicetum albae-fragilis*. În prezent, compromis prin drenare (fig. nr. 2 și 3).

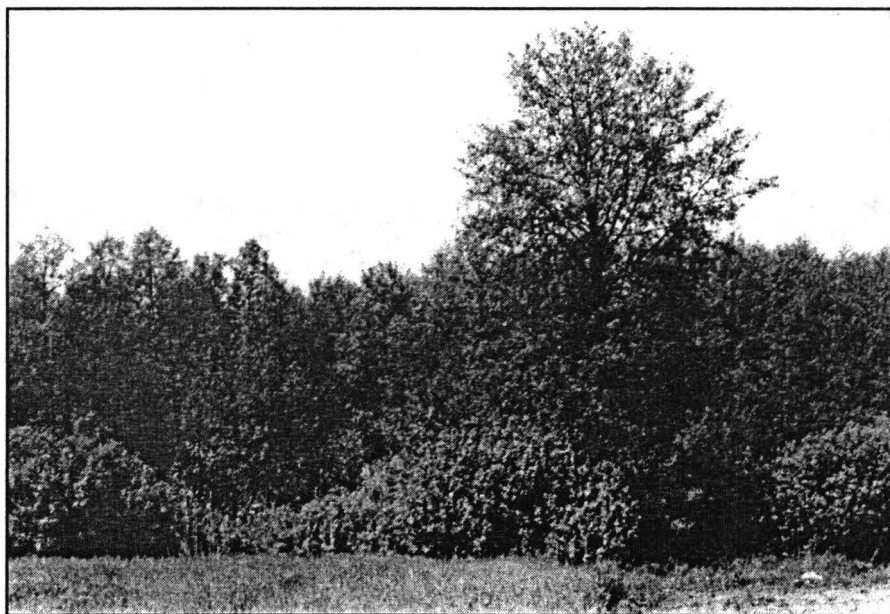
Figura nr. 2 – Aspect din Rezervația naturală Piru Nou

Pentru a spori suprafața conservată, **propunem următoarele arii noi protejate:**

- pădurea și plaurul unicat ale Lacului Vărgat de la Săcuieni (fig. nr. 4 și 5);
- stațiuni izolate de vegetație mezoxerofilă, ca și Complexul “Dealul Cetății” Otomani și Complexul de pe terasa Văii Szunyogfő;
- mlaștina de la Dindești cu vegetație și faună specifică;

Figura nr. 3 – Aspect din Rezervația naturală Piru Nou

Figura nr. 4 – Stațiunea Lacul Vărgat de la Săcuieni (din exterior)

- sărăturile de la Hotoan cu: a) sărături umede și uscate în marginea pădurii dominate de *Peucedanum officinale*; b) un stejăreto-ulmet de luncă; c) o pădure extinsă pe soluri saline;
- pădurea Șiter de la Ganaș, intactă;

- sărăturile ce alternează cu mlaștini din zona Sălacea – Galoșpetreu – Tarcea;
- coloniile de ardeide de la Săcuieni și Pir;
- stațiunea de broaște de mlaștină (*Rana arvalis*) de la Andrid;
- Lacul Fazanului și aninișurile de la Diosig.

Pentru stabilirea speciilor protejate, s-au avut în vedere următoarele: a) endemismele; b) rarități în flora și fauna României; c) speciile propuse pentru a fi strict protejate sau protejate prin Convenția de la Berna; d) specii pe cale de dispariție în zonă; e) specii importante sub aspect bioistoric; f) specii remarcabile din punct biogeografic.

Figura nr. 5 – Stațiunea Lacul Vărgat de la Săcuieni (interior)

Iată lista speciilor propuse pentru ocrotire:

• **Lista speciilor vegetale propuse pentru ocrotire**

1. *Adonis vernalis* L. – c. disp.
2. *Arum orientale* Bieb. – c. disp.
3. *Calamagrostis canascens* (Weber) Roth. – f. ist.; f. geogr.
4. *Calamagrostis stricta* (Timm) Koeler – rar; f. ist.; f. geogr.
5. *Carex appropinquata* Schumacher – f. geogr.; f. ist.
6. *Carex lasiocarpa* Ehrh. – f. ist.; f. geogr.
7. *Carex paniculata* L. – f. ist.; f. geogr.; c. disp.
8. *Cardamine parviflora* L. – rar
9. *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin. – f. geogr.
10. *Cicuta virosa* L. – c. disp.
11. *Cirsium brachycephalum* Juratzka – rar
12. *Dianthus superbus* L. – f. geogr.; c. disp.
13. *Eriophorum angustifolium* Honckeney – f. ist.; f. geogr.
14. *Fumaria jankae* Hausskn. – end.; rar
15. *Gentiana pneumonanthe* L. – c. disp.
16. *Hesperis tristis* L. – c. disp.
17. *Iris sibirica* L. – c. disp.
18. *Menyanthes trifoliata* L. – f. ist.; f. geogr.; c. disp.
19. *Ophioglossum vulgatum* L. – c. disp.
20. *Phlomis tuberosa* L. – c. disp.
21. *Pholiurus pannonicus* (Host) Trin. – c. disp.
22. *Peucedanum palustre* (L.) Moench – f. ist.; c. disp.
23. *Pulsatilla montana* (Hoppe) Reichenb. – c. disp.
24. *Quercus pubescens* Willd. – f. geogr.
25. *Stellaria palustris* Retz. – c. disp.
26. *Stratiotes aloides* L. – c. disp.

27. *Sucisella inflexa* (Kluk) C. Beck – rar
28. *Tetragonolobus maritimus* (L.) Roth subsp. *siliquosus* (L.) Murb. - f. geogr.
29. *Trifolium pallidum* Waldst. et Kit. – c. disp.
30. *Trifolium rubens* L. – c. disp.
31. *Vulpia bromoides* (L.) S.F. Gray – rar
32. *Zannichellia palustris* L. subsp. *pedicellata* (Wahlbg. et Rosen) Hegi - f. geogr.

• Lista asociațiilor propuse pentru ocrotire

1-3. *Hydrochari-Stratiotetum* (Langendonck 35) Westhoff 42, *Caricetum paniculatae* Wangerin 16, *Carici-Menyanthetum* Soó (38) 55, care populează stațiunile cu exces de umiditate.

4-5. *Pholiuro-Plantaginetum tenuiflorae* (Rapaics 27) Wendelbg 43 și *Peucedano-Festucetum pseudovinae* (Rapaics 27) I. Pop 68 dintre cele de sărătură.

6. *Thymio pannonic-Chrysopogonetum grylli* D. Ivan et al. 92 dintre asociațiile ce populează pășunile mezoxerofile.

7-8. *Salici cinereae-Sphagnetum recurvi* (Zólyomi 31) Soó 34 și aninișurile de *Thelypteridi-Alnetum* Klika 40 dintre asociațiile lemnoase din stațiuni marcate de exces de umiditate.

• Lista speciilor de animale propuse pentru ocrotire

ANNELIDA

1. *Hirundo medicinalis* L. – protejată, aflată în mlaștile apelor Ierului

INSECTA

Orthoptera

2. *Myrmecophila acervorum* Panzer – rară, găsit numai la Tășnad, în cuiburile de *Dendrolasius fuliginosus* și la Sadu (Sibiu), de *Knechtel și Popovici-Bâznoșanu* (1959)

Mantodea

3. *Mantis religiosa* L. – rar, pe fânețele Dealurilor Tășnadului

Coleoptera

4. *Cerambyx cerdo* L. – rar, strict protejat, întâlnit în pădurile de contact cu Dealurile Tășnadului
5. *Lucanus cervus* L. – rar, strict protejat, în pădurile de contact cu Dealurile Tășnadului

Lepidoptera

6. *Bradypistes appendiculata* Esper. – rar, pe nisipurile din vecinătatea Văii Ierului
7. *Hyssia cavernosa* Ev. – rară, pe marginile din NV-ul Văii Ierului, dar și spre Culmea Codrului (frecventă în această zonă, rară în țară)
8. *Porphyria noctualis* Hbn. – rar, la Foieni, în vecinătatea zonei cercetate
9. *Actinolia radiosa* – rară, la Foieni, în vecinătatea zonei cercetate

Hymenoptera

10. *Astiphromma transsylvanicum* Kiss – rară, citată de *Constantineanu* în “Fauna României” doar de la Hodod, precum și din ținutul Vasluiului (Hârboanca)

PISCES

Umbridae

11. *Umbra krameri* Walbaum – endemit dunărean, strict protejată, rară în cursul inferior al Ierului

Cyprinidae

12. *Rutilus rutilus* L. – endemit dunărean, în cursul mijlociu și inferior al Ierului
13. *Aspius aspius* L. – protejat, rar, în cursul inferior al Ierului
14. *Leucaspius delineatus* Heckel – protejat, rar, în cursul inferior al Ierului și în brațul mort de la Sălacea
15. *Rhodeus sericeus* Pallas – protejat, frecvent în tot cursul Ierului
16. *Gobio gobio* L. – endemit dunărean, rar, în cursul mijlociu al Ierului
17. *Gobio albipinnatus* Lukash – endemit dunărean, protejat, rar în cursul inferior al Ierului
18. *Gobio kessleri* Dybauskii – protejat, rar pe afluenții tășnădeni ai Ierului
19. *Carassius carassius* L. – în curs de dispariție în zonă, fiind concurat de *Carassius auratus*, negăsit în Ier în ultima cercetare (*Wilhelm și colab.*, 2001)

Cobitidae

20. *Misgurnus fossilis* L. – protejat, rar, prezent numai în câteva puncte pe Ier
21. *Cobitis taenia* L. – protejat, cu efective sub abundența optimă în Ier

Siluridae

22. *Silurus glanis* L. – protejat, neidentificat în ultimele cercetări de pe Ier (*Wilhelm*, 2001)

Percidae

23. *Gymnocephalus baloni* Holčík et Hensel – protejat, rar în Valea Ierului

AMPHIBIA

Caudata

24. *Triturus vulgaris* L. – protejat, rar în zona cercetată
25. *Triturus cristatus* Laurentus – strict protejat, relativ frecvent în zona protejată

Anura

26. *Bombina bombina* L. – strict protejată, frecventă în zona cercetată
27. *Bombina variegata* L. – strict protejată, frecventă în zona cercetată
28. *Pelobates fuscus* Laurentus – strict protejată, frecventă în zona cercetată
29. *Bufo bufo* L. – strict protejată, frecventă în zona cercetată
30. *Bufo viridis* Laurentus – protejată, frecventă în zona cercetată
31. *Hyla arborea* L. – strict protejată, frecventă în zona cercetată
32. *Rana ridibundus* Pallas – protejată, frecventă în zona cercetată
33. "*Rana esculenta*" L. – protejată, rar în zona cercetată
34. *Rana dalmatina* Bonaparte – strict protejată, larg răspândită în zona cercetată
35. *Rana arvalis* Nilsson – strict protejată, relativ rară în zona cercetată

REPTILIA

Testudines

36. *Emys orbicularis* L. – strict protejată; relativ frecventă în zona cercetată

Sauria

37. *Lacerta agilis* L. – strict protejată, frecventă în zona cercetată
38. *Lacerta viridis* Laurentus – strict protejată, frecventă în zona cercetată

Serpentes

39. *Coronella austriaca* Laurentus – strict protejat, rar în liziera pădurilor din zona de contact cu Dealurile Tășnadului
40. *Natrix natrix* L. – protejat, frecvent în zona cercetată

AVES

Gaviiformes

41. *Gavia s. stellata* Pont. – strict protejată, foarte rară în Valea Ierului

42. *Gavia arctica* L. – strict protejată, rară în zona cercetată

Podicipediformes

43. *Podiceps ruficollis* Pall. – strict protejat, frecvent, cu efective în declin în zona cercetată

44. *Podiceps n. nigricollis* C.L. Br. – strict protejat, cu răspândire restrânsă în zona cercetată

45. *Podiceps griseigena* Bodd. – strict protejat, cu răspândire restrânsă și efective în declin în zonă

46. *Podiceps caspicus* Habl. – strict protejat, cu apariție accidentală din zonă

Pelecaniformes

47. *Pelecanus onocrotalus* L. – strict protejat, cu apariție accidentală

Ciconiiformes

48. *Ardea p. purpurea* L. – strict protejat, cu răspândire restrânsă în zonă și cu efectivele în declin

49. *Ardeola ralloides* Scop. – strict protejat, cu răspândire restrânsă și cu efectivele în declin drastic în zonă

50. *Egretta a. alba* L. – rară, protejată, cu efective mici în zonă

51. *Egretta g. garzetta* L. – strict protejată, rară, pe cale de dispariție din zonă

52. *Nycticorax n. nycticorax* L. – strict protejat, frecvent în zonă

53. *Ixobrychus m. minutus* L. – strict protejat, frecvent în zonă

54. *Botaurus st. stellaris* L. – strict protejat, relativ frecvent în zonă

55. *Ciconia c. ciconia* L. – strict protejată, frecventă în toată zona

56. *Ciconia nigra* L. – strict protejată, rară în zonă

57. *Plegadis fasciellus* L. – strict protejat, dispărut, apariții doar accidentale

58. *Platalea l. leucorodia* L. – strict protejat, dispărut din zonă, apariții accidentale

Anseriformes

59. *Cygnus cygnus* L. – strict protejată, cu apariție accidentală

60. *Cygnus olor* Gm. – rar în zonă

61. *Anser erythropus* L. – strict protejată, cu apariție accidentală în zonă

62. *Aythya marila* L. – rar, apariție accidentală în zonă

63. *Mergus serrator* L. – protejat, rar, cu apariție accidentală

64. *Mergus albellus* L. – strict protejat, cu apariție accidentală, practic dispărut din zonă

65. *Netta rufina* – protejată, rară, cu apariție accidentală în zonă

66. *Chlangula hyemalis* L. – protejată, rară, cu apariție accidentală în zonă

67. *Somateria m. mollissima* L. – protejată, foarte rară, cu apariție accidentală în zonă

Falconiformes

68. *Pernis a. apivorus* L. – strict protejat, foarte rar

69. *Milvus m. milvus* L. – strict protejat, rar

70. *Milvus m. migrans* Bodd. – strict protejat, rar în Valea Ierului

71. *Accipiter gentilis* L. – strict protejat, rar

72. *Accipiter n. nisus* L. – strict protejat, relativ rar în zona cercetată

73. *Buteo rufinus* Cretz – strict protejat, rar, fiind doar o apariție accidentală în zonă

74. *Buteo buteo* L. – strict protejat, destul de frecvent în zonă

75. *Buteo l. lagopus* Pont. – strict protejat, fiind o apariție rară în zonă

76. *Haliaeetus albicilla* L. – strict protejat, apariție accidentală în zonă

77. *Circus c. cyaneus* L. – strict protejat, apare frecvent în pasaj

78. *Circus macrourus* Gm – strict protejat, apare numai accidental în zonă

79. *Circus pygargus* L. – strict protejat, apare numai accidental

80. *Circus ae. aeruginosus* L. – strict protejat, apare frecvent

81. *Pandion h. haliaëtus* L. – strict protejat, apariție rară

82. *Neophron p. percnopterus* L. – strict protejate, apariție accidentală

83. *Falco peregrinus* – strict protejat, practic dispărut din zonă
84. *Falco s. subbuteo* L. – strict protejat, rar în zonă
85. *Falco v. vespertinus* L. – strict protejat, rar în zonă
86. *Falco tinunculus* – strict protejat, frecvent în zonă
87. *Falco naumanni* Fl. – strict protejat, accidental în zonă

Gruiformes

88. *Grus g. grus* L. – strict protejat, relativ frecvent în pasaj
89. *Crex crex* L. – strict protejat, relativ rar
90. *Porzana porzana* L. – strict protejat, practic dispărut din zonă
91. *Porzana parva* Scop. – strict protejat, cu efective mici, în declin
92. *Otis t. tarda* L. – strict protejată, dispărută din zonă, doar rătăcirii ocazionale

Charadriiformes

93. *Pluvialis squatarola* L. – rar în zonă
94. *Calidris alpina* L. – strict protejată, apariție ocazională
95. *Numenius ph. phaeopus* L. – practic dispărut din zonă, apariții accidentale
96. *Tringa ochropus* L. – strict protejat, rar în zonă
97. *Tringa stagnatilis* Bechst. – strict protejat, rar în zonă
98. *Tringa glareola* L. – strict protejat, rar în zonă
99. *Tringa hypoleucos* L. – strict protejat, accidental în zonă
100. *Lymnocyptes minimus* Brünn. – protejată, rară
101. *Recurvirostra a. avosetta* L. – strict protejat, accidental în zonă
102. *Larus melanocephalus* Temm. – strict protejat, accidental în zonă
103. *Chlidonias leucoplerus* Temni – strict protejată, rară în zonă
104. *Chlidonias n. niger* L. – strict protejată, frecventă în zonă
105. *Ghelochelidon n. nitotica* Gm. – strict protejată, accidentală în zonă
106. *Sterna h. hirundo* L. – strict protejată, rară

Columbiformes

107. *Syrnhaptes paradoxus* Pall. – strict protejată, accidentală

Strigiformes

108. *Tyto alba guttata* C.L. Br. – strict protejată, rară, pe cale de dispariție
109. *Otus s. scops* L. – strict protejat, dispărut din zonă, apariții accidentale
110. *Athene n. noctua* Scop. – strict protejată, pe cale de dispariție
111. *Strix a. aluco* L. – strict protejat, accidental în zonă
112. *Strix uralensis* Wolf – strict protejat, rară
113. *Asio o. otus* L. – strict protejat, destul de frecvent
114. *Asio f. flammeus* Pont. – strict protejat, rar în zonă
115. *Surnia u. ulula* L. – strict protejat, apariție accidentală

Caprimulgiformes

116. *Caprimulgus europaeus* L. – strict protejat, rar în zonă

Coraciiformes

117. *Alcedo atthis ispida* L. – strict protejat, rară
118. *Merops apiaster* L. – strict protejată, rară
119. *Upupa e. epops* L. – strict protejată, relativ rară

Piciformes

120. *Jynx t. torquilla* L. – strict protejată, rară
121. *Picus v. viridis* L. – strict protejată, frecventă
122. *Picus c. canus* Gm. – strict protejată, foarte rară
123. *Dendrocopos major pineforum* C.L. Br – strict protejată, cu areal restrâns și cu populații în declin

124. *Dendrocopos syriacus balcanicus* G. et S. – strict protejat[, cu areal restrâns și efective în declin
125. *Dendrocopos m. medius* L. – strict protejată, foarte rară
126. *Dendrocopos minor hortorum* C.L. Br – strict protejată, accidentală
127. *Dryocopus m. martius* L. – strict protejată, extrem de rară

Passeriformes

128. *Hirundo r. rustica* L. – strict protejată, comună
129. *Delichon u. urbica* L. – strict protejat, comun, dar în declin
130. *Riparia r. riparia* L. – strict protejat, puțin prezent în zonă
131. *Nucifraga caryocatactes* L. – strict protejat, cu apariție accidentală în zonă
132. *Parus m. major* L. – strict protejat, dar frecvent în zonă
133. *Parus c. caeruleus* L. – strict protejat, rar
134. *Parus cristatus* C.L. Br. – strict protejat, accidental în zonă
135. *Parus a. ater* L. – strict protejat, rar în zonă
136. *Parus palustris* L. – strict protejat, apare ocazional
137. *Sitta europaea caesia* Wolf – strict protejat
138. *Remiz p. pendulinus* L. – strict protejat, accidental în zonă
139. *Certhia familiaris* L. – strict protejată, apare ocazional
140. *Troglodytes t. troglodytes* L. – strict protejat, rar în zonă
141. *Turdus v. viscivorus* L. – protejat, rar în zonă
142. *Turdus i. iliacus* L. – protejat, extrem de rar
143. *Oenanthe oe. oenanthe* L. – strict protejat, foarte rar
144. *Saxicola torquata rubicola* L. – strict protejat, rar în zonă
145. *Saxicola rubetra* L. – strict protejat, obișnuit cu efective mici
146. *Luscinia megarhynchos* (C.L. Br.) – strict protejată, rară în zonă
147. *Luscinia luscinia* L. – strict protejată, rară în zonă
148. *Luscinia svecica cyanecula* Meis. – protejată, rară
149. *Locustella l. luscinioides* Savi – protejat, rar
150. *Acrocephalus palustris* Bechst. – protejat, rar
151. *Acrocephalus schoenobaenus* L. – protejat, pe cale de dispariție în Europa
152. *Hippolais icterina* Vieil. – protejată, sporadică
153. *Sylvia a. atricapilla* L. – strict protejată, rară
154. *Sylvia n. nisoria* Bechst. – strict protejată, accidentală
155. *Sylvia b. borin* Bodd. – strict protejată, rară
156. *Sylvia c. communis* Lath – strict protejată, rară
157. *Sylvia c. curruca* L. – strict protejată, rară
158. *Regulus r. regulus* L. – strict protejat, rar
159. *Anthus pratensis* L. – strict protejată, foarte rar
160. *Anthus c. campestris* L. – strict protejată, rară
161. *Anthus t. trivialis* L. – strict protejată, rară
162. *Anthus cervinus* Pall. – strict protejată, rară
163. *Anthus s. spinoletta* L. – strict protejată, accidentală
164. *Motacilla a. alba* L. – strict protejată, larg răspândită
165. *Motacilla f. flava* – strict protejată, larg răspândită
166. *Motacilla fava feldegg* Mich. – strict protejată, rară
167. *Bombycilla g. garrulus* L. – strict protejat, apare în invazii
168. *Lanius e. excubitor* L. – strict protejat, puțin numeroasă
169. *Lanius minor* Gm. – strict protejat, larg răspândit
170. *Lanius c. collurio* L. – strict protejat, frecvent

171. *Sturnus roseus* L. – strict protejat, aproape dispărut
172. *Coccothraustes c. coccothraustes* L. – strict protejat, cu areal restrâns
173. *Carduelis ch. chloris* L. – strict protejat, rar
174. *Carduelis c. carduelis* L. – strict protejat, comun
175. *Carduelis c. cannabina* L. – strict protejat, cu areal restrâns
176. *Carduelis f. flavirostris* L. – strict protejat, ocazional
177. *Carduelis flamea* L. – strict protejat, aproape rar
178. *Carduelis spinus* L. – strict protejat, apariție sporadică
179. *Serinus serinus* L. – strict protejat, apariție sporadică

MAMMALIA

Insectivora

180. *Erinaceus europaeus* L. – protejat, rar
181. *Neomys anomalus* Cabrera – protejat, rar
182. *Neomys fodiens* Pennot – protejat, rar
183. *Crocidura suaveolens* – protejat, rar
184. *Crocidura mimula* Miller – protejat, rar
185. *Sorex araneus* L. – protejat, rar
186. *Sorex minutus* L. – protejat, rar

Chiroptera

187. *Rhinolophus ferrumequinum* Sch. – strict protejat, rar
188. *Rhinolophus hipposideros* Bech. – strict protejat, rar
189. *Rhinolophus euryale* Blasius – strict protejat, foarte rar
190. *Plecotus auritus* L. – strict protejat, frecvent
191. *Plecatus austriacus* Fis. – strict protejat, rar
192. *Pipistrellus pipistrellus* Sch. – protejat, frecvent
193. *Nictalus noctula* Sch. – strict protejat, frecvent
194. *Myotis myotis* Bork. – strict protejat, rar
195. *Myotis blythii* Tomes – strict protejat, rar
196. *Vespertilio murinus* L. – strict protejat, rar
197. *Eptesicus serotinus* Sch. – strict protejat, rar

Rodentia

198. *Sciurus vulgaris* L. – protejată, rară
199. *Spermophilus citellus* L. – strict protejat, frecvent
200. *Muscardinius avellanarius* L. – protejat, rar
201. *Myoxus glis* L. – protejat, rar
202. *Cricetus cricetus* L. – strict protejat, frecvent
203. *Pitymys subterraneus nyirensis* Ehik – strict protejat, endemit, o singură mențiune la Satu Mare

Carnivora

204. *Canis lupus* L. – protejat, rar
205. *Meles meles* L. – protejat, frecvent
206. *Lutra lutra* L. – strict protejat, întâmplător
207. *Martes martes* L. – protejat, relativ frecvent
208. *Martes foina* Erxl. – protejat, accidental
209. *Mustela erminea* L. – rar, în vecinătatea zonei
210. *Felis silvestris* Sch. – strict protejată, rar

Artiodactyla

211. *Cervus elaphus* L. – protejat, rar

BIBLIOGRAFIE

- Ardelean G.** (2002) – *Flora și fauna Văii Ierului. Înainte și după asanare*, Ed. Bion, Satu Mare
- Poliș R., Béczy T., Jurcsák T.**, (1969), *Fauna ornitologică a bălților de la Otomani*, Sesiunea de Comunicări Științifice a Muzeelor, decembrie, București, 155-161
- Pop I.**, (1968 a), *Flora și vegetația Câmpiei Crișurilor*, Ed. Academiei, București
- Pop I.**, (1968 b), *Flora und Vegetation der eutrophen Sümpfe von Otomani (Kreis Bihor)*, Rev. Roum. de Biol., Sér. bot., 13, 5, 313-319
- Karácsonyi C.**, (1995 b), *Flora și vegetația județului Satu Mare*, Ed. Muz. județean, Satu Mare

Objectives and Arguments for the Echological Restoration of the Ier Valley (Satu Mare – Bihor) (Summary)

This work refers to the flora and fauna of the Ier Valley – situated in the Northern Compartment of the Western Plain – and especially to the arguments in favor of setting up a generous project of ecological revival of the area. Dramatic changes suffered by the vegetation and fauna are pointed at, especially after the river bedding during 1967-1980 in order to give back agricultural lands. It also sets up an strong strategy to protect the few remaining habitats and species.